

Konservy pro turisty

doporučí

— J. V. VONDRÁČEK, —

Praha I., Perlová ulice č. 10.

Račte žádat obšírný ceník. — Zásylky na dobírku.

PETR SVOBODA,

ryjec, ozdobník a emailleur v Praze, Bartolomějská ul. č. 309-I.

dodavatel klubu českých turistů a české ústřední jednoty velocipedistů v Praze, jakož i mnohých klubů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Zhotovuje odznaky turistické, cyklistické a sokolské v emailii buď dle návrhů vlastních aneb jemu podaných vkusně a v cenách nejlevnějších.

Kavárna Eisenkoll

Žitná ulice čís. 1 U KARLA IV. Žitná ulice čís. 1.

— Středisko sportsmanů. —

Sportovní časopisy. — Plzeňský prazdroj.

Humpolecké lodny

na obleky turistické a lovecké, jakož i jemné modní látky anglické a brněnské doporučuje v největším výběru a levných cenách při dobré jakosti obchodní dům

J. Novák,

Praha, Vodičkova ulice, jediné „u Štajgrů“,
Kolín, Rubešova ulice.

— Vzorky na požádání franko. —

Fotografické přístroje

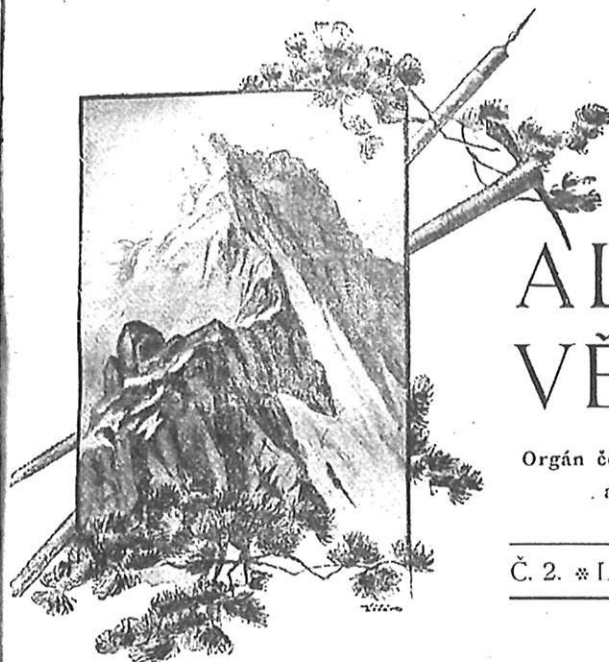
— všech druhů a velikostí, —

skioptikony, stereoskopická kukátka

a veškeré potřeby za nejlevnější ceny

u výrobce **J. VOJTY**, Smíchov 455.

Filiálka: Ferdinandova třída č. 6., proti české spořitelně.

ALPSKÝ VĚSTNÍK

Orgán českého odboru slovinského
alpského družstva.

Č. 2. * LISTOPAD 1903. * R. VI.

Sedlo Potok v Karavankách.

Napsal prof. dr. K. Chodounský.

Dne 4. září 1903. dali jsme se o polednách na pochod z Jezerska, abychom vyšetřili cestu k sedlu Potoku, ležícímu mezi hřebem Košuty a Dolge Nivy. Do krajin těch jen málo turistů zapadá a není tam také nijakých opatření. Byla to tedy jaksi výzkumná expedice.

Před nedávným časem chodilo se k sedlu od Šenkovy planiny pod srázem »Tolsté Košuty«, však voda vymlela tam stezky, že přechod znemožnil, a proto jsme šli ohledat přístup z Korte.

Za nejskvělejší pohody vykročili jsme z Kazina Muriho veselé a v ostrém tempu k statku Roblekovu a odtud vzhůru k Roblekové planině.

Robleková planina! Promiňte, ale zde nechám být pochod pochodem a trochu se nadýchám té krásy a nassaju se jí ze všech čtyř světových stran. Tam sněžný řetěz Saviňských Alp's řadou štítův od Kočny k Mrzle Goře, k severu Korošský, na jih hrdá pyramida Kráňského Stořice — mezi nimi v dlouhém oblouku Košuta, Dolga Niva — za níž se týčt řetěz Setice — a tam na severozápad slovanský Obir — dále Raducha, Pecen, jak vše to úchvatné! Kolem šumí moře lesů, na polánách zvoní brav — kam pak s popisem, to se musí vidět, ty formy, světla a barvy, to musí zornicí oční pronikat do hlubin srdce!

Robleková planina jest středním bodem jedné z atrakcí jezerských, naší zamilované »horizontálky«. Ovšem, ovšem, pravda že horizontálkou jest až nahoře — ale pak za to vydatnou horizontálkou v délce dobrých dvou turistických hodin. Od Muriho Alpy k Robleku a dále přes

Ankovu planinu až k Jezernímu sedlu stále střídající se scenerie, s dalekým rozhledem v pravo v levo — pochod lesem a loukou po úbočí hor — věru, kdyby Jezersko mělo jen jediné tuto svou horizontálku, stálo by již proto za návštěvu.

Však pospěšme již za družinou sestupující lesem v Obirsko. Mineme osadu Korte, sídlo vévody-sedláka Pristovníka, jenž nazýval svým, co odtud přehlédal, celou tu prostoru od Stořice až k Obiru; ba u statku si vystavěl také kostel a k němu dobře fundovanou faru. Ani bys nevěřil těm nedávno minulým dnům slávy — statek jest dnes zapuštěný s rozvíklými okenicemi, s vybledlými freskami, se spláchnutým ciferníkem v průčelí — a pusto kolem něho. Škoda, škoda! jak by právě zde byl na místě uvědomělý a neodvislý statkář! —

Došli jsme záhy k vodám Korytnické bystřiny po cestě našim odborem znamenáné a vedoucí dále k Obiru.*) Na mapě naznačena odtud stezka nad levým břehem bystřiny a směrem k sedlu Potok. Na mapě se to hezky vytečkuje, ale zde marně bys pátral po nějakém přechodu nebo po stezce — mimo jedinou cestu vedoucí dále v Obirsko. Bába z blízké chatrče nás informovala, že máme jít tím a tím směrem, loukou a houštinami, kde pak brzy prý nalezneme lávku přes vodu.

Tím směrem dostali jsme se k místu, kde neotesaná kláda sprostředkovala spojení s břehem levým a dále se stezkou, která nás uvedla do lesů Dolge Nivy. Stezka se v mírném výstupu a sestupu vinula po boku hor, zarývala se do vyschlých koryt, místy se ztrácela v naplaveném šterku, místy byla zarostlá, že nám kopřiva, šalvěj a máta sáhaly po pás, které sešlapány těžce oddychovaly svým vonným terpentem a esterem.

Tak jsme šli bystře dle hodiny až k místu, kde stezka se sklonila k vodám »Potoku«, přes nějž nás opět zvala kláda na druhý břeh.

Uvažovali jsme a ohledávali terrain. Jít dále přes potok, či nejt? Na druhém břehu zatáčela se dobř: vyšlapaná stezka do lesa a měla, pokud se dalo kompasem odhadnouti, dobrý směr. Nikam jinam nevedla stopa po člověku.

Šli jsme tedy dále; stezka vinula se v bukovém lese, pod jehož korunami se až tmělo, v ostrých serpentínách vzhůru a z bučiny se vinula dále jehličnatým lesem bez konce, a když jsme konečně spoceni stanuli na mýtině, zarazil nás rozhled. Ó, bože, kde pak jsme se to octli! Kde pak až je sedlo! Lovčí stezka zavedla nás směrem k Šenkově planině, tedy někam, kam jsme nechtěli — a ke všemu hodinky již ukazovaly tři čtvrti na šest — tu chvíli jsme měli být dle výpočtu dávno za sedlem.

Vznikly první pochybnosti o zdaru výpravy — vždyť v sedm hodin již nastává noc a daleko kolem žádného lidského obydlí — nejbližší salaš na Šenkově planině z jara lehla popelem.

Především bylo jasno, že se dolů k lávce vrátit musíme a co dále, »to se uvidí«.

*) Letos zmizely odtud naše orientační tabulky, a značky, kde se dalo, vyškraňány. O nápravu se odbor postaral.

K tomu se po ostrém nepřetržitě pětihodinovém pochodu hlásil hlad; usedli jsme tedy a vytahovali zásoby: rodina Prachenských nářez, my šunku (sýr a čokoláda měla zůstat v rezervě). Ale za pochodu v tom horku se nám na šunce vylíhli mrštní červíci — nezbyvalo než zničit rezervu, zajisté povážlivě v naší situaci.

Po kratinké siestě sletěli jsme s novými silami dolů a stanuli teprv za lávkou, zase na levém břehu bystřiny. Až k nám ústilo vyschlé koryto odněkud s výšín Dolge Nivy běžící a třeba že na něm nijakých stop lidských nebylo možno vypátrati, rozhodli jsme, že tudy přece své štěstí zkusíme. Učinili jsme tak na základě jasné rozvahy: Je-li vůbec nějaká stezka k sedlu Potok, musíme na ni tímto směrem narazit.

Výstup byl těžký a příkrý. Ten sypký nános, houště, viklavé balvany a strhaný terrain musely být spurtnuty — měl-li cíl býti před nocí dosažen. Pot se lil s čela, bušení srdce časem zastavovalo krok, a když jsme po oddechu útočili dále — tu nejednou nás sypký terrain smekl na původní stanoviště. Pospíchali jsme horečně a jako ve snu se nám pořád něco pletlo mezi nohy. Konečně po velkých útrapách narazíme na něco, co se zdálo být stopou lidskou a vedlo to do houštin — snad to byla skutečně želaná stezka. Spěchali jsme chvíli tou »cestou« spásy, ale brzy zarazil nás sráz, na který se nedalo vstoupiti — zde patrně vodní strž smetla stopy. Bez dlouhého rozmyšlení zašvihli jsme alpskou sekerou a vyráběli v příkrém terrainu stupně, po kterých jsme přešli zase na znatelnou již pěšinu, po níž jsme dospěli až v romantiku skal Dolge Nivy. Šlo to se schválně nekonečností nahoru a dolů, přes závratně příkré ssutky, přes trosky kamenné, houštinou až v řídký les, kde stezka odbočila od severního směru k jihozápadu. Šlo se již pohodlněji směrem horizontálním a tempo pochodu dalo se ještě více urychlit.

Bylo právě tři čtvrti na sedm hodin; v lese šero, v houštinách tma, když jsme konečně stanuli na zeleném sedle, odkud pěkná stezka sbíhala dolů. Za všeobecného jásotu jsme se po ní v rychlém běhu spustili — však za krátko jsme se octli pod skalní stěnou — každý další krok zabraňující. Trpkost sklamaní rovnala se sladkosti jásotu před okamžikem — a vidouce situaci ohlíželi jsme se prozatímne po místu pro bivoak. Nikdo na takovou eventualitu nepomýšlel — podle mapy bylo přesně vypočteno, že se v 5 hodin dostaneme alespoň k Terflovi; na sobě měli jsme jen nejlehčí turistický úbor, pláště nevzal tentokrát nikdo s sebou a záříjové noci na takových výšínách bývají mrazné. S definitivním rozhodnutím jsme počali přece váhati a konečně rozhodli, že vzdor nastávající noci má učiněn býti ještě pokus o vyváznutí z nepříjemné situace. Vnikli jsme příliš na západ a dostali se zpět pod Tolstou Košutu — a proto nezbyvalo než vrátiti se daleko zpět k zelené výspě — s které snad pronikneme k pravému sedlu. Měl bych nyní líčiti, s jakou energií a s jakými turistickými finessami jsme tuto část projektu vykonali — však zde se rozsypalo tolik trpkých veselých episod, že na ně péro nestačí. Poslední útok na vzdorný terrain provedli jsme v roztroušeném řetězu — dorozumívajíc se jen známou Jezeřanům kadenci: Hola hól a když konečně muž na západním křídle zvolal »sláva, mám sedlo«, rozlehlo se lesem pateré zavýsknutí a za

okamžik všichni jsme tam byli pohromadě. Kolem nás přitní — na západě hořela ještě červená světla ledů turských, nad štíty Košuty vyplul měsíc, z něhož se snesla světelná záplava do nejhlubších úvalů pod námi. Ó čarovná noci v těchto výšinách! Zde u nás modravé světlo a černý stín — daleké stráně v závoji utkaném z mdlých paprsků hvězd, kterých byla plna vysoká tůň klenby nebeské — a Tury na horizontu v plné záři rubínové!

Překotným výstupem vzbouřený organismus se uklidňoval, žár v tváři se chladem večerním mírnil a tak v nejrozkošnější náladě počal sestup pohodlnou již stezkou, jejíž bílé kameny nám na cestu svítily. Šlo to stále dolů a dolů, časem černým lesem úplnou tmou, časem mýtinou: do ticha noci konečně naráželo vzdálené šumění vod vždy silnější, až jsme se octli v romantickém žlabu s pilou, na jejíž vantroky svítíl měsíc; po slapech bystriny skákala báječná světla, z vetchých vantroků prosakovaly proudy roztaveného průzračného kovu v zelený mech a nade vším se přimily staleté jako uhel černé smrčiny. — Světelné přízraky jasné zářijové noci provodily nás dále až k mýtině, z níž zazářila červenožlutá světla oken hospody Terfiovy. Po 7hodinovém nejostřejším pochodu konečně u cíle. V prostranné šenkovně shodili jsme s beder tížící ruksaky, svlékli kabáty a vyhrnuli rukávy košile. Bylo v nás příliš mnoho přebytečné teploty a vítán nám byl chlad otevřených oken.

Bodrý Terfi přinesl vína, postavil pecen chleba na stůl — a tak bylo blaha dost.

Kápl však do toho najednou hořký peluněk: Terfi nám sdělil, že všechna místa v hostinci jsou okkupována mapujícími vojáky. Tak tedy našeho vandru ještě není konce — tedy dále v »Selo při faře« dobrou hodinu vzdálené. S ruksaky na zádech vešli jsme zase v noční chlad, jenž nás chvíli roztřásl — a brali se lukami dále. Minuli jsme skupiny stromů, kapličky, jednotlivé statky s ozářenými okny, ssáli jsme ještě hodinu rozkoše noční toulky, mezi přišerným hřebenem Košuty a třpytivými štíty Setice, až nás konečně o 10. hod. noční přijala pod střechu výborná hospoda Mežova v Selu při faře. Trpce a sladce jsme tak vysloužili několikařádková data pro III. díl Slovanských Alp, které odbor náš k tí-ku chystá.

*

Na kole Alpami.

Píše M.

(Pokračování.)

6. den: Pallanza — Ornavasso — Domodossola — Isella — Gondo — Simplon 80 km; již od Domodossoly seznati lze, že nalézáme se v oblasti stavby tunelu Simplonského: rozjezděná silnice, otrhančí různých národů, primitivní osterie i ohromné dřevěné baráky kasárnického slohu nasvědčují tomu, že jde o podnik, jehož provádění rozpočteno ne na měsíce, nýbrž na léta. V Iselle jest italská celnice, kdež vrácena nám byla ku podivu rychle a správně celní záloha (42 frk. 60 cent. ve zlatě za 1 kolo), zapravená při vstupu do Itálie; celní úředník, rodem Neapolitán,

nadán byl neobyčejnou výmluvností, již osvědčoval při každém vráceném 20franku a zejména při našem Szelatníku. V Gondu složili jsme na celním úřadě švýcarském zálohu 10 frk. 50 cent. za každé kolo.

7. den: Simplon — Hospic na Simplonu — Berisal — Brigue — Visp, 42 km; mezi Simplon a Hospicem setkali jsme se s prvním automobilem na své cestě; že jsme tlačíce s namáháním kola obyvatelům jeho sjíždějícím s bravurou příkrý spád záviděli, netřeba zvláště připomínati. Na mnichy hospicu Simplonského učinili jsme francouzským oslovením výborný dojem i poskytli nám s neobyčejnou vlídností a laskavostí jednoduché, avšak výborné občerstvení. Spád od Berisalu jest ohromný (10—15%) a doporučuje se při sjíždění zejména vzhledem ke špatnému povrchu silnice co největší opatrnost.

V Brigu a Vispu (Viège) lze již pozorovati převahu franciny, ač obyvatelstvo jest německé; maně vzpomněl jsem si na jazykové poměry moravské, netaje se ovšem škodolibým pocitem, že posici jazyka odstrkovaného zaujímá v kantonu Valliském němčina.

8. den: Z Vispu podniknut odbočný výlet drahou do Zermattu a odtud výstup (a sice opět drahou!) na známý Gornergrat.

Panorama s Gornergratu bylo při jasném nebi opravdu velikolepé: bizarní Matterhorn, rozložitý Breithorn, zledovatělí blízcenci Castor a Pollux, mohutný Monte Rosa, jakož i vrcholky skupiny Michabelské, vše tonouc v moři ledu a věčného sněhu; třpytilo se stříbrem v jasě červenového žáru. Velebné ticho přerýváno bylo jen vrčením kodaků, jichž jsem před hotelem napočítal nejméně 50!

9. den: Brigue — Fiège — Oberwald — Gletsch — Grimselpas (2146 m), 60 km. Silnice vede širokým údolím Rhony, jež opouští u t. zv. Gletsch-hotelu, odbočujíc tu od hlavní trati vedoucí přes Furku.

Ve Fiège poskytnuta byla nám při měnění 100frankové bankovky laskavostí sklepníkovou příležitost poznati rázem téměř všechny druhy mincí latinské mincovní jednoty. Peníze peruanské, argentinské, rumunské i papežské svorně ležely na stole se švýcarskými již z oběhu vzátlými, ano nescházely ani peníze opatřené nápísem: *βασίλειος των Ἑλλήνων*. Na upozornění naše, že nejsme archeology, sklepník nepohnuv ani brvou s nedbalým pardon vyměnil tuto veteš za dobré mince domácí; bylť patrně přesvědčen, že svou sbírku umístí co nejdříve u jiného méně opatrného cestujícího.

Rhonský ledovec, rozkládající se bezprostředně u Gletschhotelu, jest přístupným i oněm turistům, již dosud žádné ledovcové partie nepodnikli; imponuje jak svými ohromnými rozměry tak i překrásnou jasně modro-zelenou barvou. Při úpatí ledovce rozbil stánek svůj mimo fotografa i holič, jenž prý na požádání oholí zákaznika i na ledovci, při čemž jej fotograf zvěčnil. Pokud tato verše jest pravdivá, nebylo nám pro krátkost času lze zjistiti.

Grimselpas jest nejsmutnější všech pasů, jež jsem kdy viděl; pochmurnou náladu zvyšují ještě dvě malá černá jezírka u hospicu se nalézající. Se skály nad hospicem otevírá se překrásný pohled na divoké ledové plochy Finsteraarhornu. Turisty varují co nejpřímněji před

pívem z brasserie »Cardinal« z Fribourgu, leč že by trpěli následky přílišného požívání červeného vína.

10. den: Grimsel—Handegg (velikolepé vodopády), Guttannen—Meiringen—Brünigpas—Saarnen—Alpnach—Luzern, 78 km (výtečné silnice).

11. den. Z Luzernu parníkem po jezeře čtyřkantonském do Brunnen, pak po kole na úpatí Mythů přes Schwyz—Rothenthurm—Pfäffikon do Weesen, 64 km.

12. den: Z Weesenu do Mühlehornu lodí (silnice činí přílišnou okliku se značným stoupáním) po jezeře Weesenském, jež ověňčují na severní straně mohutné skalnaté srázy t. zv. Kurfirstů; po té silnici přes Wallenstadt Sargans—Balzers—Vaduz—Feldkirch do Bludenzu 78 km.

13. den: Bludenz—Stuben—Arlberg—Sv. Antonín—Landeck 71 km, kdež partie skončena.

Brünigpas mile působí svěžestí zeleně; cestujícím připadá, jak by projížděl anglickým parkem. O krásách čtyřkantonského jezera nebudu se blíže zmiňovati; bohužel byl nám zkalen plný požitek tím, že všechny vrcholky jezera obklopující zastřeny byly mlhou. Krajina mezi Schwyzem a Weesen postrádá již téměř úplně rázu alpského; nechci tím však nikterak říci, že by byla bez půvabu, naopak na př. t. zv. Sattel-pas před Rothenthurmem, pak onu partii, jež mezi Pfäffikonem a Lachenem dotýká se Curyšského jezera, možno bez obavy nazvatí velmi pěknou a zajímavou.

V Sargansu považovala nás hostinská za Angličany; ani když jsme prohlásili, že jsme Češi. nebyla s to orientovati se o našem původu; teprve sdělení, že Češi jsou Slované, vyvolalo u ní výrok: »Dos habt' i nit gwusst, dass och de Dratbinder radeln«.

Mezi Sargansem a Balzers nalézá se u silnice velmi vlnité upozornění: »Achtung auf die herunterrollenden Steine«, jehož jsme samozřejmě také velmi bedlivě dbali, projevše ono místo co nejrychleji. Zajímavou bez odporu zemičkou jest Lichtensteinsko (trať Balzers—Vaduz—rakouská hranice blíže Buchsu), zdělí asi 18 km a v šíři 10 km. Pokud jsem cestou seznatí mohl, obstarávají poštu, celnictví a dopravu železniční c. k. rakouské úřady; rovněž měna rakouská platí za oficiální; vedle toho ovšem bodí obyvatelé tohoto jinak samostatného knížectví přijímají bez závady i franky a marky, ano nebyli by neochotni i vzítí za vděk, ovšem s přiměřenou srážkou, opovrhovanými tehdy italskými lirami, jak nás výslovně pan hotelier v »hlavním městě« Vaduzu ujišťoval.

Pas Arlberský doporučuji cyklistům co nejvřeleji; jeti možno z Feldkirchu až téměř k podjezdu železničnímu před stanicí Langen; pak příkřejší stoupání přes Stuben (výborný hostinec) k vrcholu krajinou velmi zajímavou; mezi Stuben a vrcholem odbočuje na levo nová, s velikým nákladem galeriemi a tunely vedená silnice do Lechu v Alpách Algavských. Arlberská silnice vyniká výtečným povrchem a předčí v tomto směru všechny alpské pasy; dolů do Sv. Antonína nutno ovšem jeti vzhledem ke značnému spádu a ostrým zatáčkám (zejména asi v polovici trati na dvou místech) s přiměřenou opatrností; v té příčině za-

žili řadu nepřijemných překvapení automobilisté při závodu Paříž-Vídeň před několika lety pořádaném.

Popis cesty, kterou jsem následujícího roku podnikl do Tater, projev severní Uhry od Čácy přes Žilinu, Liptavský Sv. Mikuláš, Štrb, Smokovec, Dobšinu, Szomolnok a Göllniczbányu do Košice (celkem 402 km), vymyká se sice z rámce alpského časopisu, budiž mi však přece dovoleno krátce rekapitulovati a shrnouti dojmy zažité na této cestě takto: Krajina v obvodu Tater velikolepá (vzpomínám stále ještě na výstup na Mořský štít a nádherné panorama s vrcholu jeho se otvírající), v Nižné Tatě velmi pěkná, lid rázovitý a zajímavý, za to však ubytování, vyjímaje Smokovec a Štrb, v hotelech výhradně židovských velmi špatné a silnice po většině prabídné. Právili kdosi, že orient počíná na severním nádraží ve Vídni, opravuji ho pouze potud, že počátek orientu sluší klásti o několik kilometrů dále na východ, a sice přesně na hranici uherskou. Jedné neocenitelné zkušenosti nabyl jsem však na této cestě, totiž že znalosti jazyka maďarského, jehož studiu jsem věnoval před odjezdem plně dva měsíce, v severních Uhrách cyklistovi vůbec netřeba, neboť lid mluví jen slovácky a pánové Pollitzer Samu, Reiss Lipot, Weichherz Lajos, a jak se všichni ti »maďarští« hotelierové jmenují, užívají i ve stycích se členy své rodiny výhradně jazyka německého. Měli jsme původně v úmyslu dojetí přes Munkáč a Miškovec do Marmarošského Szigetu, avšak v Košici zželelo se nám našich státními silnicemi uherskými již napolo utýraných kol tou měrou, že jsme sedli do rychlovlaku a dali se dovéztí přes Pešť přímo až do — Štyrského Hradce, odkudž jsme po kolech dojeli ve třech dnech přes Most nad Murou, Semering, Payerbach, Hohenberg a Sv. Hypolit do Vídně (celkem 283 km). Mile překvapí cyklistu na trati ze Štyrského Hradce až do Payerbachu stezka upravená na silničním banketu zvláště pro cyklisty. Tento vynález způsobil u nás po smutných zkušenostech nabytých, bezprostředně před tím na silnicích uherských, takové nadšení, že jsme nejen celý Semering »vyšlapali«, nýbrž i prohlásili Štyrsko za vrchol civilizace. Abych však cyklistům, volícím za cíl pouti tuto zemi, nezpůsobil snad zklamání, podotýkám ihned, že silnice ve Štyrsku, vyjímaje právě zmíněnou hlavní trať Vídeň-Terst, jsou celkem i u srovnání s českými jen kvality prostřední, často i méně než prostřední, a že v té příčině na př. sousední malá zemička Korutany nad velké Štyrsko daleko vyhiká. (Příště dále.)

*

Zprávy o turách, jež vykonali členové českého odboru Slov. Pl. Družstva.

A) Ve Slovanských Alpách.

Alpská společnost Zelená Rota za účelem intensivního pěstění alpismu uvnitř českého odboru Sl. Pl. D. se vytvořivší, podnikla letos tyto výstupy:

V Kaninské skupině

I. Ze Srednjho Logu Možencou na Mož. Černebu, Laški Brežič a po sever. boku skupiny Kaninské na Prevala; odtud přes sedlo Prestreclniku do Kaninské chaty. (Tura z větší části nová.)

II. Prvé turist. dostoupení Malého Vanšského Škedenje 1950 m. Výstup po j. v. hřebenu, sestup s. v. stěnou. S tím spojen výstup na Visokou Glavu (circa 2.000 m).

III. Prvé turist. dostoupení Črneho Vohu (2.400 m) jihz. hřebenem. S tím spojen výstup na Velikou Babu 2450 m sever. hřebenem. Sestup po j. hřebenu na sedlo Kamen.

IV. Výstup na Konje 2370 m známým již směrem ze sev. strany. Po celém hřebenu až na jižní konec a sestup za stálého zlaňování do krabatiny. (Nové.) S tím spojen výstup na Vel. Škedenj (1900 m) (viz Alps. věst. IV.)

V. Prvé tur. dostoup. Velkého Vanškého Škedenje (circa 2100 m)

VI. Přečhod z Bovce přes sedlo Krnicu do Rezje.

V skupině Mangartské.

I. Mangart z Rablu.

II. Informační traversování jižního boku Mangartu do závěru Koritnice.

III. Výstup na střední hrot Fünfspitze z Rablu.

Všechny tyto tury vykonali 3 členové Zelené Roty s vůdcem J. Mrakičem. Krom toho

V skupině Višské: sedlo Glavci.

V skupině Triglavské: Triglav z Trenty přes Doleč a Velopolje.

Sestup do Vrat.

Jeden člen vystoupil na Hohes Licht 2687 a na Bockkarkopf 2608 m v Algäu.

(Knihovna Zelené Roty obsahuje přes 150 děl o velchorách pojednávajících; sbírka negativů dostoupila počtu 1.000.)

V ostatních Alpách.

1. Pánové František Nepomucký a Dr. Kulhavý s chotí na Král. Vinohradech: Kematen 610 m Selraínské údolí — Lisenské údolí — Praxmar 1627 — Winnebašské sedlo 2637 — Griess 1566 — Amberská chata 2150 — Zadní Daunkopf 3218 — Drážďanská chata 2303 — Zuckerhüttel 3517 — Hildesheimská chata 2910 — Sölden 1360 — Vent 1892 — Sanmoarská chata 2552 — Similaun 3607 — Vent 1892 — Würzburgská chata 2766 — Fluchkogel 3514 — Hochjoch-Hospiz 2429 — Hochjoch 2761 — Kurzras 2011 — Naturns 511 — poštou do Suldenu 1845 — Payerova chata 3020 — Ortler 3902 — Payerova chata — Sulden — Düsseldorfská chata 2707 — Tschengeleser Hochwand 3378 — Düsseldorfská chata — Hohe Angelusspitze 3536 — Vertainspitze 3541 — Sulden — Schaubachova chata 2694 — Königsspitze 3857 — Schrötterhorn 3380 — Suldenspitze 3380 — Hallská chata 3133 — Cevdale 3774 — Zufallská chata 2189 — Martellským údolím do Latschu 638.

2. Paní Antonie Nepomucká s 10letým Františkem Nepomuckým na Král. Vinohradech: Sölden 1360 — Griess 1566 — Amberská chata 2150 — Griess-Sölden-Vent 1892 — Sanmoarská chata 2552 — Vent — Hochjoch-Hospiz 2429 — Hochjoch 2761 — Kurzras 2011 — Naturns 511 — Sulden 1845 — Düsseldorfská chata 2707 — Sulden — Schaubachova chata 2694 — Zadní Schöntaufspitze 3324 — Sulden*.)

*

Deset let činnosti Slov. Plan. Družstva.

V červenci před desíti lety sešli se na vrcholu Stolu v Karavanách náhodou tři mladí turisté: Josip Hauptmann, Ivan Korenčan a Antonín Škof. Přešli svou lehou slovanskou domovinu, promlouvali o tom, že dosud všude vidí se ve slovanských Alpách práce cizích spolků a slíbili si, že založí slovinský spolek alpský. Brzo na to sešel

*) Členy odboru žádáme za laskavé sdělení provedených tur svých, by mohly býti uveřejňovány v našem časopise.

se přípravný výbor, který vypracoval stanovy, a jehož předsedou byl vážený člen našeho odboru, profesor české vysoké školy technické pan Jan Hrázský, který tehdy dlel v Lublani. — Jhned první rok ustavily se podružnice v Kamniku a saviňská v Gorrijim Gradu, roku 1895 v Radovljici, 1896 sočská v Tominu, roku 1897 česká, roku 1899 v Kranji, roku 1900 ziljská podružnice v Korutanec, roku 1901 podravská v Rušah u Mariboru, roku 1903 kranjsko-gorská v Jeseenicích a ajdovsko-vipavská v Ajdovščině. V českém odboru ustavil se dále slovinsko-český akademický kroužek alpský.

Již roku 1894 postavil ústřední výbor družstva Orožnovu chatu na Černé Prsti v Bochyňsku, brzo na to přibily Triglavská chata na Kredarici a Aljažova chata ve Vratském údolí.

Z podružnic postavila nejvíce horských chat saviňská; jejím dílem jsou chaty Kocbekova pod Ojstricou, Lučská na Koritih, Gornjegrajská na Menini Planini, Mozirská na Golčki Planini, Hausenbichlerova na Mrzlici, Bočská na Boču. Uváží-li se skromné prostředky podružnice, třeba podiviti se velké činnosti její na tomto i jiném poli. Hlavních zásluh o tuto činnost získal si opravdu neunavný předseda její p. Fr. Kocbek.

Radovljická podružnice zřídila chatu Vodnikovu na Velem Polju pod Triglavem, kočou na Rodici a získala Tomčevu kočou na Begunjšici v Karavanách. Sočská podružnice zbudovala Trillerovu chatu na Krnu. Náš odbor pak zřídil roku 1900 českou chatu. Na Lisci nad Zidanim Mostom postavena Jurkova chata.

Kromě toho zařídil na své výlohy důstojný dovský farář Jakub Aljaž Stolp na Triglavu, dále zřízeno bylo Staničevo zavětiště pod vrcholem Triglavu ve skále pro případ náhlé nepohody, veranda v Planici pod Jalovcem, u vodopádu Rinky v saviňských Alpách a na Grmadě v pohoří Polhograjském, Žigertov Stolp v Pohorju štýrském, kapličky u chaty triglavské a Kocbekovy; rovněž upraveny a pro členy družstva vyhrazeny byly pokoje pro noclehy na sv. Višarjích, na Sv. Hoře u Gorice, na Zahomské Planině blíž Trbiže a u Planinšeka nad Lučami v saviňských Alpách.

Cest a horských stezek zřízeno bylo mnoho. Nejvýznačnější skalní stezky jsou skrze Turski Žleb na Skutu, z naší chaty na Mlinarské sedlo a na Grintovec, které sluší zařaditi mezi nejkrásnější podniky tohoto druhu vůbec; letos pak připojila se k nim nová stezka z vratského údolí po svazích Cmiru směrem k chatě Triglavské. O četných jiných stezkách nelze v článku se šířiti.

Ústřední výbor vydává měsíčník Planinski Věstník, náš odbor Alpský Věstník. — Roku 1894 vydán byl Fr. Kocbekem »Vodník za Savinske planine in najbližjo okolico«, jehož druhé vydání již je připraveno; český odbor vydal pak přehledný spisek Slovanské Alpy redakcí dra St. Prachenského, »Saviňské Alpy« od L. Mareše a »Julské Alpy« společnou prací prof. A. Dvořáka, Dra O. Laxy, Dra Vlad. Růžičky a členů výboru naší podružnice za redakce L. Mareše.

Obětavým, horlivým podporovatelem všech snah družstva byl universitní profesor Fr. Johannes Frischaufer ve Štýrském Hradci.

V prostých dátech těchto podán byl hlavní obraz činnosti družstva, a lze z nich poznati, že není fráží, řekneme-li, že družstvo za málo let vykonalo mnoho.

V prvním roku druhého desetiletí otevřen bude velký Aljažův dům ve vratském údolí, chata na Kamnickém sedle, dále důležité horské stezky v okolí Razoru, rovněž snad bude dán základ k chatě zajzerské. To vše jsou podniky, jakými mohou se vykázati jen velká združení alpská, nadaná daleko většími prostředky než družstvo naše, a tak počíná druhé období Slov. Plan. Družstva slibně a hrdě. Ale je nutno jíti rychle v před; pro druhé desetiletí je třeba nejušilovnější práce ve slovanských horských oblastích, kam v prvních letech trvání družstva nebylo možno zasáhnouti; je třeba obsaditi všechna důležitá místa, jež obdařena jsou velkolepou přírodní krásou a jež mohl by stihnouti osud, že by v nich slovanský turista ve slovanské domovině nemohl se cítiti doma.

A bohdá činností družstva, a snad jen činností jeho zůstanou mnohé kraje Slovanstvu zachovány.

* * *

Desítiletou činnost družstva oslavil ústřední výbor v Lublani vydáním důkladné zprávy o činnosti družstva, sepsané Dr. Vlad. Foersterem, společenským večerem 10. října, schůzí výborů všech podružnic, jubilejní valnou schůzí a banketem 11. října t. r. Slavností těchto účastnily se všechny odbory slov. plan. družstva. Na valné hromadě bylo jednáno zvláště o budoucí činnosti; o tom referovati budeme v čísle příštím. Podrobné vylišení slavností uveřejnily všechny slovinské časopisy, hlavně »Planinski Vestnik«, které radostně konstatovaly, že z Čech bylo zasláno nejvíce pozdravů ke slavnosti. — Dnes prozatím sdělujeme, že činnost našeho odboru na všech schůzích po oba dny pořádaných byla nadšeně uznávána odě všech, že mnozí řečníci výlučně zabývali se prací české podružnice, že pocty jí projevované byly opravdu vroucí, že bouře souhlasu nastala vždy, kdy i třeba jen zmínka byla o nás Čechách, a že celé shromáždění konalo se pod velkým dojmem vřelých sympatií našeho národa se Slovinci. Četně shromážděné kruhy slovinského národa všech stran projevíly ve dnech těch tolik upřímného smýšlení, tolik vřelé lásky k našemu národu, že nemůže býti pochybností o tom, jak platně přispěla práce našeho odboru k pevnému svazku Slovinců a Čechů.

*

Ze slovanských Alp.

Do konce září t. r. navštívena byla česká chata 419 turisty. Třetího října napadl po prvé okolo chaty dosti vysoký sníh, který však ještě zmizel. Čtrnáct dní na to sněžilo více a déle; sníh ten patrně již zůstane.

Chata na Kamnickém sedle, kterou staví město Kamnik v Kráňsku, otevřena bude až v příštím letě, poněvadž nemohla stavba býti dokončena.

Cesta s Triglavu na Bled kolem Vodnikovoy chaty, pod Toscem přes Konjšicu, Rudno Polje, Kranjskou Dolinu a dále Poklukou, jež je sice kromě stezky kolem sedmi jezer nejdelším sestupem s Triglavu, vede však nádhernými lesy, byla letos velmi dobře znovu označena tak že nelze zablouditi. Upozorňujeme to iko, že (při sestupu) u myslivny před Kranjskou Dolinou třeba jíti rovně a nikoli v pravo po starých značkách, které vedou k ville konsula Vettera u Mrzlého Studence, což je značnější zacházkou. Ovšem od villy Vetterovy je zase jeden z vůbec nejkrásnějších pohledů na Triglav.

Na stavbu »Krnice« v Zajzeře povolilo ministerstvo železnic letos příspěvek 200 K.

Na Črnou Prst (1845 m) vystoupili dne 29. července t. r. železniční ministr Dr. ryt. Witttek a náčelník gen. štábu polní zbrojmistr sv. p. Beck; den před tím prohlédli si oba jižní portál tunelu bochyňského u Podbrda, noclehem byli v chatě Mallnerovců na Rudnišské planině.

Návštěva Bledu letošního roku. »Letoviški list« vykazuje za dobu od 1. května do 15. září 2799 osob, z nichž bylo 352 z Čech, t. j. skoro 13%. Kolik z těchto bylo Čechů, nelze sice určit přesně, neboť list, který vychází v jazyku slovinském a německém, obsahuje dosti známých nám Čechů uvedených po německu; příčina vězí jednak v tom, že některé hotely činí oznámení svá německy, jednak v tom, že bohužel posud někteří Čechové zapisují se německy; ale s jistotou lze říci, že nejméně 10% hostů letošního roku na Bledu meškajících byli Čechové.

Sníh ve slovanských Alpách. Třetí týden října přinesl čerstvý sníh v celé oblasti jižních Alp, Krasu i Velebitu. Julské i Saviňské Alpy a Karavanky pokryty byly někde až do údolí sněhem; v Trbiži sahala silná vrstva sněhu až k samým břehům Žilice; v městě i u nádraží smeteny byly hromady sněhu a celá scenerie byla jako v prostřed zimy. I vyšší vrcholky Krasu byly pokryty sněhem, v celém pásmu Velebitu obrážely se bílé plochy od šedomodrého okolí, a na Učku bylo již třeba jíti někde sněhem.

Pod Ojsternikem as 3 hodiny nad Bystricí v ziljském údolí zřízen je ve výši 1720 m hotel Achatzův. Zmínili jsme se již o něm jako o horském sanatoriu. Dnes dodáváme, že hotel má pěkný sálek a značný počet pokojů menších i větších. U hotelu postavena je celá »vesnička« salaší, na alpě blíže něho proháná se v létě přes 100 koní a na 300 kusů hovězího dobytka.

Podrávská podružnice Sl. P. D. nazvala rozhlednu na Žigertově vrchu, vysokém 1374 m, — »Žigertov stolp« (stolp = věž).

*

Tatry.

Towarzystwo Tatrzańskie vydalo právě ve dvou lístcích mapu Vysokých Tater s polskou nomenklaturou a sice v měřítku 1 : 25.000. Mapa provedena je v barvách, je nad míru podrobná a při tom přece přehledná a je ze všech podobných pomůcek cestovních vůbec daleko

nejcennější, zvláště také proto, že byla provedena ve vojenském zeměpisném ústavu Vídeňském na základě nových měření. — Jakmile bude nový materiál pohotov, vydá towarzystwo další část mapy horstva tatranského.

*

Dráhy.

Nová dráha Reichenau-Ilanz dopravě odevzdána byla 30. května t. r.

Dráha wengernalpská otevřena byla 24. května t. r.

Část dráhy na Pannu Rotstock — Eigerwand (2867 m) otevřena byla 28. června t. r. Rozdíl výškový mezi Scheideggem a stčnou Eigerskou je 800 m a projede ho dráha za $\frac{3}{4}$ hodiny; jízdné obnáší 10 fr. — Další část dráhy až k moři ledovému (Eismeer 3160 m.) vystavěna bude asi do 2 roků.

Dráha albulská, jež spojuje Thuisis s Engadlinem, otevřena byla 28. června t. r. Dráha tato bude svého času prodloužena až k hranici švýcarsko-tyrolské a připojena k trati vintschgauské.

*

Různé.

Výroční valná hromada něm. a rak. Alpenvereinu za rok 1902—1903 konala se 26. července t. r. v Bregenci; účastnilo se jí 173 odborů s 3332 hlasy. Nynější něm. a rak. Alpenverein trvá právě 30 roků a vznikl splynutím rakouského Alpenvereinu, založeného r. 1862., s Alpenvereinem německým, založeným r. 1869. Na počátku své činnosti před 30 roky čítal něm. a rak. Alpenverein členů 2394, odborů 36, nyní sdruženo jest ve 292 odborech 55.974 členů. Oproti roku poslednímu (1901) vzrostl počet odborů o 13, členů o 2757. — Chat měl spolek (čítaje i stavení najatá) celkem 218, z těch bylo ohospodařeno 147, proviantem opatřeno 30; na 7 chatách hospodaří se i v zimě. — Ústřední knihovna rozmnožena byla o 320 svazků a o 1700 map, kreseb atd., takže čítá nyní celkem 7300 svazků, 4260 map, kreseb atd. — Na podniky vědecké vydáno bylo 12.653 marků. — Pokud vůdcovství se tkne, měl spolek 1169 vůdců, 220 vůdcovských aspirantův a nosičů. Na stálých podporách (renty starobní, invalidní, pense vdovám atd.) vyplaceno bylo za r. 1902. úhrnem 11.888 mark, za dobu od r. 1895., co trvá pokladna vůdcovská, 90.147 marků. — Rozpočet na rok 1903—1904 vykazuje příjmů 367.800 marků, z čehož určeno na stavbu chat a cest 99.000 marků, z toho pražskému odboru příspěvek na stavbu chaty pražské 4000 K; odboru celjskému 600 K na stavbu cesty Robanov kot — Ojstrica a Kráňskému 1500 K na stavbu cesty z údolí Pišcnce přes Kříž na Razor; na spolkové podniky literární určeno bylo 199.600 K. — Příští valná hromada konána bude v Bozenu.

Akademický spolek alpský v Mnichově ve své X. výroční zprávě za r. 1901.—1902. obšírně líčí svou činnost za uplynulé desetiletí r. 1892.—1902. V době té podniknuto bylo členy spolku 14.300 horských tur; vystoupeno bylo na 12.469 vrcholů, překročeno 1831 sedel, nových tur bylo 264, prvních výstupů 108. Bez vůdců vykonáno bylo 1534 tur, 244 tur bylo na lyžích.

Alpská zahrádka na Raxalpě otevřena byla 19. července t. r. za účastenství asi 600 osob. Má prostory 400 m², může však na 1000 m² být rozšířena. Zařízena byla A. Wiemannem, inspektorem botanické zahrady ve Vídni a čítá 362 druhů květeny východních Alp. V zahrádce samé jsou 2 skalní útesy, jež jednak jsou jí k ozdobě, jednak umožňují, že vlastní byliny skalní na přirozené půdě své mohou být pěstovány.

Telefonní spojení mezi Salcburkem a Untersbergem zahájeno bylo 6. září t. r.

V oblasti Göllu zapověděla obec Torren pod peněžitou pokutou až 20 K každé uchýlení se od cest veřejných nebo spolkem alpským označených, chtějíc tak předejiti častým úrazům.

Kříž na Grimmingu (2351 m) v Ennstalu posvěcen byl dne 5. září t. r. a nazván křížem císaře Františka Josefa. Kříž jest 7 m vysoký, ze železných rur a byl dopraven na vrchol 28 osobami.

Na Oetscheru vystavěna byla nová, pohodlná cesta od Rifflu k Oetscherhausu a přes Hüttenkogel podél hřebenu na vrchol. Na vrcholu postaven byl nový kříž na místo starého, který bouří byl zničen.

Dámy jako alpičky. Baroncsy Eötvösovy z Budapešti vystoupily s 3 vůdci na Torre del Diavolo a paní Mayerová z Vídně se svým manželem a dvěma vůdci na Guglia di Brenta: první to výstupy, jež na tyto hory vykonány byly dámami.

Sedla alpská stala se sjízdými letos relativně o mnohem později nežli loni, poněvadž v dubnu napadlo mnoho sněhu. Tak na př. v kantoně grisonském otevřena byla sedla: Julier r. 1902. dne 28./4. — r. 1903. dne 26./5., Albula r. 1902. dne 6./5. — r. 1903. dne 31./5., Bernina r. 1902. dne 29./5. — r. 1903. dne 1./6., Flüela r. 1902. dne 1./5. — r. 1903. dne 26./5., tedy až i o měsíc později. Pouze sedlo Maloja otevřeno bylo dříve, 5./4., — loni 17./4.

Návštěva Sántisu dne 9. srpna t. r. byla dle zpráv orgánu švýcarského alpského klubu přímo příšerná, to byl prý rekord. Počet návštěvníků obnášel na 700, ano dle odhadu jiných dokonce na 1000 osob. Vrchol hory byl při východu slunce tak hustě obsazen a ověšen jako vršek stromu rojem veel. A pokud s vrcholu na cesty bylo viděti, všude táhly se proudy vystupujících turistů. Hostinec na Sántisu byl v pravém smyslu slova nabit, a hostinský, nemoha s lidmi svými obsloužit ani hosty v místnostech, neřku-li vyhověti novým, stále a stále přicházejícím, ze zoufalství hostinec vůbec zavřel. Rozumí se že hostinec byl za nedlouho úplně »vyjeděn« a »vypit«. Takové hromadné návštěvy na Sántisu není prý vůbec pamětníka, vždyť nejen v hostinci, ale i ve volné přírodě mimo hostinec nebylo lze nalézti ani tolik místa, co by se kdo na ně posaditi mohl.

V č. 7. posledního ročníku »Alpského Věstníku« obsažena byla zpráva, že horskému vůdci Leonardu Gulerovi (otci) v Klosters byl pro renitentní chování odňat odborem Švýc. alpského klubu v Davos patent vůdcovský. V procesu, který z toho se vyvinul, odbor podlehl a musí vůdci zaplatiti útraty sporu a dáti odškodnění.

Podivuhodný výkon horského vůdce. V srpnu t. r. podnikl Fitzgerald z Dublinu sestup od chaty Marketiny do Val Anzasca přes nebezpečný Crestone Perazzi; vůdcem byl Almer se svým synem. Náhle se Fitzgerald sřítal a sřtl s sebou mladého Almera. Starý Almer odolal ohromnému skubnutí a zachránil tím oba nešťastníky, kteří viseli nad strašnou propastí. Po chvíli ozval se z hlubiny mladý Almer, že sám jest bez pohromy, turista však že má pravou nohu roztráštěnu a jest bez vědomí. Na otázku otcovu, může-li nahoru, odvětil, že na horu ne, ale dolů k ledovci že ano, a odtud na druhé straně že vystoupí opět k chatě Marketině. »Tak jdi« řekl otec a mladý muž šel: skákal se skály na skály, sjížděl dolů komíny, až došel ledovce, potom spěchal přes led a sněh a vylezl k chatě Marketině (4561 m), aby přivedl odtud pomoc. — Zatím starý Almer stál pořád nepohnutě na svém místě a držel lano, na němž visel turista; tento sdělil vůdci pouze, že holesti téměř omdlévá a potom oba čekali za trapného mlčení na vysvobození. Uplynulo však šest a půl hodiny a starý Almer byl již celý ztrnulý, když přišla konečně pomoc, tři vůdci, vedení mladým Almerem. Turista byl vytažen, obvázan a poněvadž k přenesení jeho potřeb bylo více osob, ztrávena v místech těch ještě noc a přenesení turistovo vykonáno teprve druhého dne, když další pomoc se dostavila.

Strabo, který žil za císaře Augusta, popisuje ve své geografii v knize 11. Kavkaz a tu mezi jiným vypravuje, že vrcholy hor v zimě jsou nedostupny; v létě vydávají se obyvatelé na hory, na nohou majíce široké boty na způsob bubnů, opatřené železnými bodci, k čemuž nutí je sněh a led. Do údolí pak že sjíždějí se svým břemenem na kůži ležice; také užívá se dřevěných obručí se železnými bodci, kteréž obruče připevní se na podrážky. Z toho vidno, že obyvatelé Kavkazu již ve starověku znali železek, sněhových obručí a způsob sjížděti s hor do údolí.

Výprava na Kavkaz. Letos 2. července vydala se z Vídně přes Oděsu a Batum na Kavkaz výprava, vedená W. Rickmer-Rickmersem. Byli to vesměs

(Dle Mit. d. D. u. O. Alp.)

osvědčení alpisté, 7 Němců, 2 Švýcaři, 3 Angličané a 2 Rakušané, dále jedna dáma sl. C. Fickerova; výprava byla bez vůdců horských. Jednomu oddílu podařilo se vystoupiti na Ušbu (4698 m). Výstup byl velice namáhavý a trval od 3 hodin ráno do večera do 7^{3/4} hodiny, kdy dosaženo bylo teprve vrcholu. Výstup i sestup proveden byl z průsmýku Bečo.

Cesta na vídeňský Sněžník od nádraží Puchberg přes Hengsttal k Baumgartnerhausu, jež dříve značena byla hnědč, opatřena byla v posledním letě značkami bělozelenými; na Herminensteigu byla v plechové krabici pamětní kniha pro návštěvníky Sněžníku.

Na všechny vrcholy ve Švýcarsku vyšší 4000 metrů vystoupil Dr. Karel Blodig z Bregence. Vrcholů těch jest celkem 45. Mimo Švýcarsko vystoupil na vrcholy vyšší 4000 m 15krát. Z těchto 60 výstupů vykonáno bylo 57 bez vůdců, 14 pak společně s L. Purtschellerem.

*

Zprávy spolkové.

První společenský večer po prázdninách, který pořádán byl dne 22. října t. r. na oslavu památky 10letého založení Sl. Pl. D., shromáždil četné přátely myšlenky česko-slovinské vzájemnosti a proběhl za slavností nálady. — Předseda českého odboru professor Dr. Chodounský, přivítav srdečně členy i četné hosty, načrtl stručně, jak u jednotlivých národů turistika byla organisována; ocenil pak činnost Sl. Pl. D., jehož úspěchy za tak krátký čas lze nazvat skvělými, a o nichž podrobně jedná zvláštní článek v tomto čísle časopisu našeho. Dobře poukázal předseda odboru k tomu, že působením Sl. Pl. D. vlastně jsme se naučili pohlížeti na jižní země slovanské jinak; před tím obyčejně každý myslel jen na pohorí Krasu, kdežto ve skutečnosti otevřela činnost spolku kus světa alpského, jemuž rovného najde se jinde málo. — Po přednášce následovala společná večeře; program zpěvní obstarala Kytara a tak za přátelské zábavy uplynul krásný tento večer.

Druhý večer společenský bude opět v sále žofinském dne 3. prosince; program jeho oznámen bude v denních listech.

Českoslovinský akademický kroužek v českém odb. Sl. Pl. D. dokončil 30. září t. r. první období své činnosti. Mimo dobu prázdnin pořádány pravidelné čtrnáctidenní schůzky, z nichž dvě spojeny byly s přednáškami. Přednášeli: Dr. Vl. Růžička »O alpském museu« a kol. Pretnar »O novém vodopádu v Martulku«. — Koncem května pořádán byl výlet do Černošic s celkovým úspěchem. Na výletu účinkovali z ochoty: pěvecký sbor »Ilirije«; bulharský pěvec p. Nikolov, humoristé pp. Exner a Neureutter, jimž budiž tuto vzdán dík. — 9. srpna konalo se dostaveníčko v Jesenicích, o němž pojednáno v předešlém čísle. — Za účelem orientace vyvěsil kroužek mapy Julských Alp (dílo dra Laxy a dra Růžičky) v těchto hostincích: u Šmerce v Mojstraně; v hotelu Mangart v Belapeči; v Puharjevě gostilně pod Sv. Višarjemi, u Črtny v Sredujim Logu, v hotelu »pri pošti« v Bovci a v Albergo alla Stazione bratří Pesamosců v Chiusaforte. — Vzhledem k nepatrným prostředkům omezil se kroužek pouze na značení cest a to označené cesty z Tržiče na Kokounicu, Križskou Goru a Tosti Vrh v Karavankách a

cesta ze sv. Mavru na vrch Sv. Valentina v předhoří Matajurském. Orientačních tabulek vyvěšeno 9. — Koncem června počato s kopírováním fotografií pro alpské museum a zhotoveno jich asi 100. O prázdninách šířen horlivě zájem o hory mezi studentstvem a členové sami konali hojně výstupy zejména v Triglavské skupině. Někteří navštívili Tatry, kdež podnikli více tur (Rysy, Giewont atd) — Kroužek čítal 43 členů a 2 příznivce. Příjem obnášel 178 kor. 45 hal. Vydání 98 kor. 31 hal. — Výbor čes. odb. Sl. Pl. D. daroval kroužku 100 pohlednic. Český odbor pak jakož i ústřední výbor Sl. Pl. D. zaslali všem členům zdarma své orgány: Alpský a Planinský Věstník. Klub českých turistů zasilal rovněž zdarma jeden exemplář Časopisu turistů. — Kroužek vzdává všem dárcům vřelé díky.

*

Noví členové odboru:

Pan Bohumil Vožňak, právník v Gorici,
» Tomo Šorli, právník v Gorici,
» Drago Marušič, právník v Gorici,
» J. Medvež, právník v Livku (Přimoři),
» Emil Mašin, stud. filosofie v Praze,
» Alojzij Markeš, theolog v Lublani,
» Jožef Bizjak, theolog v Lublani.

Věstník zasílá se členům českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 1 zl. 50 kr., pro členy klubů turistických 1 zl.

Věstník vydává český odbor slov. alp. družstva řízením Dra. Bohuslava Franty na Smíchově, Ferdinandovo nábřeží č. 16.

Dopisy týkající se administrace Alpského Věstníku, buďtež adresovány: Praha-III., Kampa 513.

Alpský Věstník vychází prvního dne každého měsíce, vyjmajíc červen, červenec, srpen, září.

Zakládající členové odboru platí 60 korun jednou pro vždy. Skuteční členové platí ročně 6 korun (první rok kromě toho 2 koruny zápisného).

Odbor vydal nákladem svým publikace:

Slovanské Alpy (redakce Dra. St. Prachenského), nezbytnou příruční knížku turisty v Saviňských Alpách, Karavankách, Julských Alpách a v Krasu. Cena pro členy 1 kor., pro nečleny 1 kor. 60 hal. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze.

Saviňské Alpy (napsal L. Mareš), úplného a dosud nejpodrobnějšího průvodce po Saviňských Alpách se zvláštním zřetelem k Jezersku. Se 2 mapami a 5 ilustracemi. Cena i s dodatkem r. 1902 vyšlým 2 K. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze.

Julské Alpy. Nejpodrobnější průvodce pro každého: S mapou, 7 panoramaty, 3 diagramy a plánem Lublaně. Cena 3 K 50 h, pro členy 2 K 50 h. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze.

Spolkové odznaky (po 2 korunách) a **dopisnice** s pohledy ze Slovanských Alp dostati lze v kanceláři p. Dra. St. Prachenského v Praze Zderaz č. p. 1947-II.